

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 127/2020
16.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Милојевић, адвокат из ..., против туженог ДОО „DAD DRAXLMAIER AUTOMOTIVE“ из Зрењанина, чији је пуномоћник Живкица Милићев, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2956/19 од 30.09.2019. године, у седници одржаној 16.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2956/19 од 30.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 315/17 од 28.03.2019. године, поништено је као незаконито решење туженог од 05.04.2017. године о отказу уговора о раду на неодређено време од 15.09.2014. године, па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад у радни однос на неодређено време на послове и радне задатке према његовој стручној спреми, знању и способностима, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 123.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Одбијен је захтев тужиоца у делу за исплату законске затезне камате на износ парничних трошкова за период од пресуђења до извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2956/19 од 30.09.2019. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Према члану 407. став 1. ЗПП, ревизија се не може изјавити због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, а ни због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Супротно тврдњи ревидента ревизијски суд сматра да је другостепени суд оценио све жалбене наводе који су од значаја за пресуђење ове парнице.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време уговором о раду бр. 002/008800166, закљученим 15.09.2014. године, ради обављања послова „...“. Након тога је закључио анекс уговора о раду 01.03.2015. године, којим је премештен на послове „...“. Отказним решењем од 05.04.2017. године, тужиоцу је сатваљено на терет да 31.01.2017. године, приликом напуштања просторија послодавца у току радног времена о томе није усмено обавестио директно претпостављену ББ и да се није евидентирао на терминалу за регистравање времена уласка и изласка са важећом персоналном исказницом, што није учинио ни након повратка, као и да је исте вечери приликом поновног напуштања просторија учинио исте пропусте, чиме је повредио радну дисциплину прописану чланом 160. став 3. тачка 8. Колективног уговора и чланом 4. тачка 25. и тачка 29. Кодекса понашања запослених код послодавца. Због наведених повреда тужиоцу је након писаног упозорења о постојању разлога за отказ од 24.03.2017. године, (поводом кога је тужилац доставио писано изјашњење 31.03.2017. године) на основу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, отказан уговор о раду. У поступку је утврђено да је тужилац 31.01./01.02.2017. године, радио трећу смену и да је због болести оца у два наврата напуштао радно место (први пут 25 минута, други пут нешто више од три сата). Те ноћи је био потпуно растројен и под великим стресом јер је бринуо за здравље свога оца кога је отпратио до болнице и био са њим до смештања на одељење ... (где је његов отац касније и преминуо). Тужилац није евидентирао своје изласке, али се јавио портиру приликом изласка и повратка у просторије послодавца, о одсуствовању са радног места обавестио је колегу ВВ који га је мењао, односно преузео послове тужиоца, а написао је и два захтева за одсуство са посла, и одложио их на предвиђено место (кутију), али они нису стигли до службе људских ресурса. Пронашао је копију тих захтева и доставио их туженом на увид. Тужилац те ноћи није могао да се усмено обрати директно претпостављеној ББ и обавести је о потреби и разлозима хитног изласка са посла, јер она увек послове обавља у првој смени. Због болести родитеља тужилац је и раније имао одсуствовања са посла, никада се није усмено јављао свом претпостављеном, али је увек попуњавао писмене захтеве који су достављани служби за људске ресурсе.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев и поништили решење о отказу, јер се у конкретном случају нису стекли услови за отказ уговора о раду на иницијативу послодавца због понашања тужиоца супротно правилима понашања запослених прописаним актом послодавца-Кодексом понашања запослених код послодавца.

Чланом 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 25/05 ... 75/14) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и ако не поштује радну дисциплину прописану актом

послодавца односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Колективним уговором код послодавца у члану 160. таксативно су наведене повреде радне дисциплине услед којих послодавац може отказати уговор запосленом. Између осталог, послодавац може отказати уговор о раду ако запослени не поштује радну дисциплину прописану Кодексом понашања запослених код послодавца.

Чланом 4. Кодекса понашања запослених код послодавца од 20.01.2017. године, прописано је да се сматра да запослени несавесно и неодговорно обавља послове на којима ради, те да не поштује организацију рада и пословања утврђену код послодавца, односно да не поштује радну дисциплину: ако запослени приликом напуштања пословних просторија послодавца у току радног времена о томе усмено не обавести директно претпостављеног (тачка 25.), ако се запослени приликом сваког уласка или изласка из фабрике за време трајања радног времена не евидентира („не чекира“) на терминалима за регистровање времена уласка и изласка са важећом персоналном исказницом запосленог (тачка 29.).

Правилно су нижестепени судови закључили да је тужиоцу побијаним решењем донетим на основу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду незаконито дат отказ, налазећи да није учињена повреда радне дисциплине кршењем интерног аката послодавца-Кодекса понашања запослених код послодавца. Наиме, за постојање отказног разлога из цитираног члана потребно је да постоји радња запосленог која представља биће повреде радне дисциплине, која је противправна, као и кривица запосленог. Одсуство противправности чини радњу повреде легалном, зато што постоји околност која одређени поступак запосленог допушта.

По оцени Врховног касационог суда, у радњама тужиоца у ноћи између 31.01./01.02.2017. године, нема противправног понашања, јер је утврђено да је тужилац те ноћи у два наврата излазио са посла због тога што је његовом оцу позлило, те да није усмено обавестио непосредно претпостављену ББ, зато што она ради само у првој смени, па није ни био у прилици да је усмено обавести о потреби и разлозима изласка (већ је сачинио писмени захтев за одсуство), а да би му она (како је навела у свом исказу) одобрила излазак да је могао да јој се обрати. Такође је утврђено да је о одсуствовању са радног места тужилац обавестио колегу ВВ који га је мењао, односно преузео послове тужиоца, те да се тужилац због психичког стања узрокованог здравственим неприликама свог оца „није чекирао“ приликом напуштања просторија послодавца, али да је радник обезбеђења евидентирао његов излазак и повратак на радно место (први пут се задржао око 25 минута, други пут око три сата). Следи наведеног произилази да тужиочева намера није била да напусти радно место на непрописан начин, што значи да нема противправности у радњама тужиоца, па тиме ни повреде радне дисциплине која је прописана као разлог за отказ уговора о раду.

Неосновани су наводи у ревизији којима се указује да је побијано решење законито. Ово из разлога што је законитост поступка и побијаног отказног решења, од стране нижестепених судова правилно цењена на основу одредби важећег Закона о раду. Карактеристике понашања запосленог процењују се у сваком конкретном случају, па се ови ревизијски наводи свде на погрешно утврђено чињенично стање из ког разлога се ревизија према члану 407. став 2. ЗПП не може изјавити.

Како није образован отказни разлог из члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду, правилно је спорно решење о отказу уговора о раду поништено, а тужени обавезан на основу члана 191. став 1. Закона о раду да тужиоца врати на рад.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић